

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/149/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118202041
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118202041.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne: L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. X, XXX XX O., právne zastúpená JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9Csp/33/2018 - 35 zo dňa 14.06.2018 takto jednohlasne

rozhodol:

I. M e n í rozsudok tak, že:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 58,09 Eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 58,09 Eura od 21.04.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd určuje, že zmluvné podmienky uvedené v Úverovej zmluve uzavretej dňa 07.04.2008 nachádzajúce sa v Hlave 14. Záverečné ustanovenia Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. v znení:

„§ 3 - V prípade omeškania úhrady splátky, splátky RÚ I. či RÚ II., alebo ich časti alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa Hlavy 6. § 6 týchto ÚP je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania, najmenej však 300,- Sk. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. či RÚ II., alebo ich častí dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní.

§ 4 - V prípade omeškania klienta s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. alebo RÚ II., či ich častí dlhšieho ako 6 mesiacov je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 5 % z úveru, s ktorého vrátením spoločnosti je v omeškaní.

§ 5 - Spoločnosť je oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 100,- Sk.“

sú neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti.

II. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia citujúc §§ 37 ods. 1; 53 ods. 1; 102; 107 Občianskeho zákonníka; § 4 ods. 2 a 3 z. č. 258/2001 Z.z. a § 137 písm. c) CSP a po vykonanom dokazovaní okrem iného uviedol, že podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok nachádzajúcich sa v hlave 14 § 3 a § 4 Úverových podmienok. Žalobkyňa v návrhu uviedla, že na základe Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 07.04.2008 jej bol poskytnutý úver vo výške 11 690,-Sk (388,04 €). Naliehavý právny záujem na určení

neprijateľnosti zmluvných podmienok považoval súd prvej inštancie za daný. Zmluvné podmienky, ktorých vyhlásenia neprijateľnosti sa žalobkyňa domáhala, sa nachádzajú v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Tieto zmluvné podmienky sú písané veľkosťou textu neprevyšujúcou 1 mm. Takéto obchodné podmienky už konajúci súd v množstve iných vecí považoval za absolútne neplatné z dôvodu rozporu s § 37 ods.1 OZ. Zmluva neobsahuje rozpis splátok podľa § 4 ods.2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z., čo vedie k tomu, že poskytnutý úver bol bez úrokov a bez poplatkov. Súd mal zato, že subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť dňom, keď žalobkyňou zaplatená čiastka presiahla poskytnutú čiastku, čo bolo vzhľadom ku konečnému splateniu úveru najneskôr dňa 23.07.2009. Subjektívna premlčacia lehota tak uplynula dňa 23.07.2011. Úmyselné bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného preukázané nebolo. Žalobca súdu nepredložil žiadne súdne rozhodnutie predchádzajúce uzavretej úverovej zmluve, ktoré by žalovaného ako dodávateľa upozorňovalo na nedostatok v jeho typovej zmluve. Ak k vzniku bezdôvodného obohatenia došlo najneskôr v deň konečného vyplatenia úveru 23.07.2009, tak objektívna premlčacia lehota uplynula dňa 23.07.2012, pričom žaloba bola na súde podaná dňa 23.02.2018. Žalobu preto zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca v konaní plne úspešný náhradu trov konania nepožadoval, preto mu súd nárok na ich náhradu nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa. V odvolaní uviedla, že čo sa týka zamietnutia žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, tak ak súd prvej inštancie dospel k zisteniu, že úverové podmienky sú napísané nečitateľne malým písmom, mal ich v prvom rade celé posúdiť, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie ohľadom subjektívnej a objektívnej premlčacej doby. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 25.04.2019 a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

4. V časti žaloby týkajúcej sa vydania bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie uviedol, že zmluva neobsahuje rozpis splátok podľa § 4 ods.2 písm. i) Zákona č. 258/2001 Z.z., čo vedie k tomu, že poskytnutý úver bol bez úrokov a bez poplatkov. S týmto tvrdením sa odvolací súd plne stotožňuje a len pre úplnosť dodáva, že na predmetný prípad sa vzťahuje Zákon č. 258/2001 Z.z. a teda aj predchádzajúca smernica o spotrebiteľských úveroch, ktorá nevyžadovala úplnú harmonizáciu a ktorú vo veci C-42/15 Súdny dvor nevykladal (Smernica Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru).

5. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že žalobkyňa bola povinná vrátiť iba sumu jej poskytnutú a preplátok je bezdôvodným obohatením žalovaného. Žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 388,04 Eura a žalobkyňa zaplatila celkovú sumu 446,13 Eura, a teda rozdiel, t.j. 58,09 Eura predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je povinný vydať.

6. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

7. Žalobkyňa, v zmysle jej návrhu, má tak nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške vo výške 5 % ročne zo sumy 58,09 Eura odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, t.j. od 21.04.2018, lebo nepreukázala, aby skôr vyzvala žalovaného na zaplatenie uvedenej sumy.

8. V súvislosti s otázkou začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby odvolací súd poukazuje na rozhodnutia, ktoré uviedla žalobkyňa vo svojom odvolaní a uvádza, že sa s nimi stotožňuje.

9. V danej právnej veci bezdôvodné obohatenie vzniklo z absencie zákonných náležitostí zmluvy a neprijateľných zmluvných podmienok. Je úplne logické sa domnievať, že spotrebiteľia by asi sotva platili, ak by mali vedomosť, že platiť nemajú. Nie sú však chránení neobmedzenú dobu, ale len kým im neuplynie objektívna premlčacia doba, ktorá začína plynúť bez ohľadu na to, či sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení a o tom, kto sa na ich úkor obohatil.

10. Odvolací súd preto zásadne nemôže súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že už v čase, kedy došlo k plneniu nad rámec žalovanej poskytnutej sumy, žalobkyni začala plynúť premlčacia doba (arg. slovo „došlo“ ako relevantné no pri objektívnej premlčacej dobe; § 107 ods.2 OZ).

11. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať.

12. „Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného.“ (Pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986)

13. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa, potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle.(OGH 3Ob592/77 „Na slabomyslenosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť“).

14. Inými slovami povedané, nemožno prikázať všetkým bez rozdielu úrovne mysle byť „advokátom“, aj keď ani u advokátov nemožno vylúčiť, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedia až s odstupom času po vykonaní plnenia. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila.

15. Odvolací súd teda zotrváva na svojom názore, ktorý je známy aj súdu prvej inštancie, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, kedy sa oprávnený skutočne dozvie o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto zaň zodpovedá.

15. V prejednávanej veci sa žalobkyňa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela dňa 28.07.2017 v rámci návštevy Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (č.l. 9 spisu). Týmto dňom jej začala plynúť subjektívna premlčacia doba, preto pokiaľ žaloba bola podaná na súde dňa 23.02.2018, premlčacia doba neuplynula.

16. Pokiaľ ide o plynutie objektívnej premlčacej doby, odvolací súd má za to, že žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V zmysle § 2 odsek 1 Zákona č. 1/1993 Zb. o Zbierke zákonov platnom a účinnom do 31.12.2015, o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná (od 01.01.2016 túto problematiku upravuje § 15 zákona č. 400/2015 Z.z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky). Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatvorenia zmluvy už platila právna úprava upravujúca obligatórne náležitosti zmluvy, neprijateľné zmluvné podmienky, či ochranu spotrebiteľa.

17. Úmysel obchodníka získať na úkor spotrebiteľa bezdôvodné obohatenie je daný tým, že úverovú zmluvu uzatvára s cieľom získať odplatu vo forme úrokov, prípadne poplatkov. Zákon pritom obchodníkovi ukladá, čo má zmluva obsahovať, aby transparentne informovala spotrebiteľa, k čomu sa spotrebiteľ zaväzuje. Obchodník vie, čo mu zákon ukladá. Vie, že zmluva musí obsahovať správne RPMN, čestné úroky a poplatky, atď., ale do zmluvy predpísané správne a úplné náležitosti nedá a nečestné úroky a poplatky sofistikovane zakrýva jednak ich rôznym rozčlenením v zmluve a jednak ich rozdelením aj do vedľajších dojednaní. Ako profesionál tak robí preto, že to tak chce urobiť, aj keď vie, že nekoná v súlade so zákonom. Vadné a neúplné zmluvy nechávali obchodníci spotrebiteľom podpisovať preto, aby ich od uzatvárania zmlúv neodradili pravdivými informáciami o percentuálnom vyjadrení RPMN, o skutočných úrokoch, poplatkoch, sankciách atď. Tak obchodníci dosahovali, že zmluvy vyzerali pred spotrebiteľmi naoko výhodnejšími ako v skutočnosti boli. Podstata aplikácie 10-ročnej premlčacej lehoty však spočíva v prvom rade v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať, čo je ale najmenej pravdepodobná možnosť. V každom prípade však prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. U obchodníka platí nevyvrátiteľná domnienka, že pozná zákon a ako profesionál zákon poznať musí, lebo je to jeden z jeho pracovných nástrojov a na rozdiel od spotrebiteľa aj vie, ako má s právom naložiť a teda či sa vedome a úmyselne rozhodne, že sa bude na úkor spotrebiteľa nezákonne prijímaním nedôvodných platieb obohacovať alebo nie.

18. Je dôvodné preto predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že zakomponovaním neprijateľnej zmluvnej podmienky či striktné nedodržanie Zákona č. 258/2001 Z.z. nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. že súd môže (dokonca aj ex offio) vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú, resp., že poskytnutý úver bude považovaný za bezúročný a bez poplatkov, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzročený (nepriamy úmysel). Odvolací súd konštatuje, že konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy nebolo súladné s dobrými mravmi, žalovaný nerešpektoval povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka zameranými na ochranu spotrebiteľa. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobkyni, a teda je možné mať dôvodné za to, že bol daný aj v čase, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. (Porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2011, sp. zn. 7Co/84/2011, tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.1.2013, sp. zn. 2Co 9/2012)

19. Vo vzťahu k uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018 odvolací súd konštatuje, že s týmto sa aj vzhľadom na vyššie uvedené argumenty nemôže stotožniť a odkláňa sa od právneho názoru v ňom vyjadreného. Podľa názoru odvolacieho súdu je nemysliteľné, aby dôkazné bremeno ohľadne preukázania úmyslu dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť zaťažovalo spotrebiteľa. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-449/13, CA Consumer Finance SA proti D. B. a spol., v ktorom sa okrem iného uvádza, cit.: „...Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že: jednak bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažuje spotrebiteľa, ...“

20. Pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení sa uplatňuje ustanovenie § 107 odsek 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je premlčacia doba desaťročná a plynie od vzniku bezdôvodného obohatenia. V predmetnom prípade táto desaťročná premlčacia doba nemohla začať plynúť skôr ako 07.04.2008. Je teda zrejmé, že žaloba bola podaná pred uplynutím objektívnej premlčacej doby (žaloba doručená súdu 23.02.2018).

21. Vo vzťahu k vyhláseniu neprijateľnej zmluvnej podmienky odvolací súd má za to, že aj keby išlo o absolútne neplatnú zmluvnú podmienku, z dôvodu právnej istoty je pre spotrebiteľa vždy potrebné, aby zmluvná podmienka, ktorá je neprijateľná, bola ako neprijateľná explicitne vyhlásená aj súdnym rozhodnutím. Iba takýmto spôsobom spotrebiteľ získa istotu, že v budúcnosti nebude voči nemu zo

strany dodávateľa uplatňovaná. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na to, že zmluvné podmienky, ktoré žalobkyňa navrhuje vyhlásiť za neprijateľné, už boli určené ako neprijateľné zmluvné podmienky rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 5C/173/2014 zo dňa 19.05.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/582/2015 zo dňa 29.11.2016, ktoré musí byť žalovanému známe a zároveň poukazuje na ust. § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd nevzhladol žiadny dôvod odkloniť sa od názoru Krajského súdu v Trnave, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, v ktorom boli totožné zmluvné podmienky určené za neprijateľné.

22. Odvolací súd má za to, že zmluvné pokuty a úroky z omeškania dojednané v úverových podmienkach spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Boli dojednané v rámci úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive a spotrebiteľ si ich individuálne nedojednal, ani nemal možnosť ovplyvniť ich obsah, nakoľko sú dojednané za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách. V predmetnej úverovej zmluve bol spotrebiteľ za to isté porušenie povinnosti (omeškanie so splátkami) niekoľkonásobne sankcionovaný (za omeškanie s úhradou splátky alebo zmluvnej pokuty úrok z omeškania vo výške 0,08 % denne, za omeškanie s úhradou splátky dlhšie ako 7 dní zmluvná pokuta vo 8 % z neuhradenej omeškanej splátky, v prípade omeškania s úhradou splátky viac ako 6 mesiacov zmluvná pokuta vo výške 5 % z úveru, s ktorého vrátením je v omeškaní). Takéto viacnásobné a neprimerane vysoké sankcionovanie spotrebiteľa za porušenie tej istej povinnosti je neprijateľné a neakceptovateľné.

23. K úroku z omeškania vo výške 0,08 % denne odvolací súd dodáva, že ide o ročný úrok z omeškania vo výške 29,2 % ročne, čo niekoľkonásobne prevyšuje zákonnú výšku úrokov z omeškania.

24. K poplatku za upomienku vo výške 100 Sk (3,32 Eura) odvolací súd konštatuje, že upomienka nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné, netransparentné a dodávateľovi umožňuje voči spotrebiteľovi za porušenie zmluvných povinností požadovať viacnásobný postih (zmluvná pokuta, poplatok za upomienku, úroky z omeškania a pod.) a takýto stav spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co/350/2012 zo dňa 22.05.2014, v ktorom krajský súd uviedol: „Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou (poplatky za výzvy a poplatky za upomienky) predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie banky - navrhovateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Preto s poplatkami za takéto plnenia sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa.“ Odvolací súd sa s týmito závermi v plnom rozsahu stotožňuje.

25. K naliehavému právnomu záujmu odvolací súd konštatuje, že: „žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2019, sp. zn. 6 Cdo 27/2018).

26. S poukazom na uvedené odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, avšak vzhľadom na to, že na jeho právne posúdenie (v otázke premlčacej doby a potreby vyhlásenia neprijateľnosti zmluvných podmienok) mal odlišný názor, napadnutý rozsudok zmenil (§ 388 CSP) a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

27. O trovách konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 podľa § 255 ods. 1 CSP. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku bola žalobkyňa v konaní (prvoinštančnom aj odvolacom) plne úspešná, preto jej v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP patrí nárok na náhradu trov konania

voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).